

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_14709

ΘΕΜΑ 220^ο**ΟΜΑΔΑ Α**

1α. Να επιλέξετε και να γράψετε την ορθή απάντηση για καθεμιά από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

I. Στην αριστοτελική θεωρία περί μεσότητας κυρίαρχο ρόλο κατέχει:

- α.** το ποσό της παραγόμενης ευτυχίας
- β.** η συμμόρφωση με τον καθολικό ηθικό νόμο
- γ.** η διαμόρφωση του χαρακτήρα με συνεχή εξάσκηση

II. Η ωφελμιστική ηθική δίνει έμφαση:

- α.** σε καθολικές αρχές που ισχύουν χωρίς προϋποθέσεις
- β.** στη μέγιστη δυνατή ωφέλεια
- γ.** στον ενάρετο χαρακτήρα του δρώντος υποκειμένου

III. Στα σύγχρονα πολιτεύματα η εφαρμογή της δημοκρατίας επιβάλλει:

- α.** την επικράτηση της πλειοψηφίας ακόμη και με τη βία επί της μειοψηφίας
- β.** την αρχή της πλειοψηφίας, αλλά με σεβασμό στα βασικά ατομικά δικαιώματα όλων των πολιτών
- γ.** την επικράτηση της μειοψηφίας ακόμη και με τη βία, όταν αδρανεί η πλειοψηφία

IV. Στην «αταξική κοινωνία» σύμφωνα με τη σοσιαλιστική θεώρηση:

- α.** ο καθένας αμείβεται ανάλογα με τις ανάγκες του
- β.** όσοι έχουν περισσότερες ανάγκες λαμβάνουν μεγαλύτερη αμοιβή
- γ.** όσοι έχουν λιγότερες ανάγκες λαμβάνουν μικρότερη αμοιβή

V. Στον συλλογισμό «όλοι οι άνθρωποι είναι θνητοί, ο Σωκράτης είναι άνθρωπος, άρα ο Σωκράτης είναι θνητός» η συλλογιστική πορεία είναι:

- α.** από το μερικό στο γενικό
- β.** από το γενικό στο μερικό

ΘΕΜΑ Α1**1α**

I – γ, II – β, III – β, IV – α, V – β

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: αισθητική φιλοσοφία, καθολικές έννοιες, ηθικός σχετικισμός.

(μονάδες 15)**1β**

Αισθητική φιλοσοφία: Μία από τις κατηγορίες φιλοσοφίας που περιλαμβάνονται στο βασικό κλάδο της φιλοσοφίας, την αξιολογία.

Καθολικές έννοιες: Είναι τα πράγματα ή οι ουσίες που δεν μπορούμε να γνωρίσουμε με τις αισθήσεις, αλλά με το νου.

Ηθικός σχετικισμός: Είναι η φιλοσοφική τάση που υποστηρίζει ότι δεν μπορούν να υπάρξουν αρχές που να ισχύουν καθολικά ανεξάρτητα από την εποχή και τον τρόπο εφαρμογής τους.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Ποιες αδυναμίες, κατά τη γνώμη σας, παρουσιάζουν οι υλιστικές θεωρίες; Να τις παρουσιάσετε σύντομα.

(μονάδες 12)

2β. Κάποιοι θεωρούν την ουτοπία κινητήριο μοχλό της ιστορίας. Συμφωνείτε ή διαφωνείτε με αυτή την αντίληψη; Να υποστηρίξετε την άποψή σας με επιχειρήματα.

(μονάδες 13)**2α**

α) Το πρόβλημα της υφής του νου και της προέλευσής του – και το συναφές πρόβλημα της σχέσης του νου με το σώμα – φαίνεται να μη μπορεί να επιλυθεί ικανοποιητικά με τις υλιστικές θεωρίες. Ούτε δέχεται κανείς εύκολα ότι η συνείδηση δεν είναι τίποτα περισσότερο από ένα σύνολο υπολογιστικών λειτουργιών. Έτσι, πολλά ερωτήματα μένουν ανοικτά, ενώ οι περισσότερες από τις πιο δημοφιλείς υλιστικές θεωρίες δεν παρέχουν επαρκείς απαντήσεις.

β) Η ουτοπία έχει αποτελέσει όντως κινητήριο μοχλό της ιστορίας. Οι θεωρίες περί ουτοπικών κοινωνιών-πολιτειών που αναπτύχθηκαν ήταν αφορμή η μία στην άλλη για περαιτέρω έρευνα και αναζήτηση. Νέες απόψεις άρχισαν έτσι να έρχονται στο φως, οι οποίες έρχονταν να διαφωνήσουν ή να συμφωνήσουν με τις προηγούμενες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Ιδανική Πολιτεία του Πλάτωνα.